

Силабус курсу Глобальні тенденції у громадянській освіті

Ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 03 Гуманітарні науки
спеціальність – 035 Філологія
спеціалізація – 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
освітньо-професійна програма – «Бізнес-комунікації та переклад»

Рік навчання: 4, Семестр: 8

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д.пед.н., проф. Царик Ольга Михайлівна

Контактна інформація

tsarykolga@gmail.com, +38 097 400 7392

Опис дисципліни

Дисципліна «Глобальні тенденції у громадянській освіті» є вибірковою дисципліною для студентів, які навчаються за освітньо-науковою програмою «Бізнес-комунікації та переклад» підготовки бакалаврів галузі знань «Гуманітарні науки» за спеціальністю «Філологія».

Розвиток громадянського суспільства в Україні та інтеграція країни в систему європейських і світових цінностей та демократії вимагають, щоб громадяни мали відповідні знання, навички, ставлення та цінності для активної підтримки, захисту та розвитку цих ідей. Важливим аспектом освіти є формування у молоді дієвої участі в українському демократичному суспільстві.

Громадянська освіта, як ключовий елемент соціалізації особистості в демократичному (перехідному) суспільстві, спрямована на виховання цінностей прав, свобод і гідності людини. Її мета - розвиток вмінь особистості захищати свої права від порушень, будь то з боку інших людей чи влади, а також формування громадянської компетентності учнів, їхнього прихильності до демократії та критичного мислення.

Мета дисципліни «Глобальні тенденції у громадянській освіті» – формування громадянської компетентності молоді, що забезпечує її активну громадянську позицію, здатність відповідально реалізовувати свої права та обов'язки, налагоджувати соціальне партнерство у розв'язанні суспільних проблем, формування вільної особистості, яка визнає загальнолюдські та національні цінності й керується морально-етичними критеріями та почуттям відповідальності у власній поведінці.

Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	<i>ТЕМА 1.</i> Визначення та зміст громадянської освіти. Становлення громадянської освіти.	Знати основні терміни громадянської освіти, мати глибоке розуміння змісту громадянської освіти, включаючи її роль у формуванні активної громадянської позиції та участі у громадському житті, аналізувати етапи та ключові події у становленні громадянської освіти, розуміти її еволюцію в історичному контексті, оцінювати вплив громадянської	Поточне опитування, дискусія

		освіти на формування цінностей, розвиток громадянської культури та сприяння демократичним процесам, аналізувати інформацію та розрізняти основні концепції громадянської освіти в різних контекстах, формулювати висновки щодо ролі та значення громадянської освіти у формуванні громадянського суспільства в Україні та світі.	
2	<i>ТЕМА 2.</i> Особистість та її ідентичність. Соціалізація особистості.	Розуміти ключові поняття і концепції, пов'язані з особистістю, ідентичністю та соціалізацією, аналізувати і взаємодіяти із соціальним оточенням в контексті громадянської освіти. Усвідомлювати роль громадянської освіти в процесі соціалізації, яка сприяє формуванню активних та відповідальних громадян з покликанням до участі в громадському житті.	Поточне опитування
3	<i>ТЕМА 3.</i> Права і свободи людини. Гуманізм як цілісна система поглядів на людину.	Знати основні права і свободи, що гарантуються міжнародними та національними законами, розуміти сутність гуманізму як цілісної системи поглядів, орієнтованої на гідність та права людини, аналізувати взаємозв'язок між правами людини та гуманістичними цінностями, розглядаючи, як гуманістичний підхід впливає на формування та захист прав та свобод.	Стандартизовані тести
4	<i>ТЕМА 4.</i> Демократичне суспільство та його цінності.	Знати основні принципи та характеристики демократії як форми управління та суспільно-політичної системи, аналізувати та розуміти цінності, що лежать в основі демократичного суспільства, такі як свобода, рівність, права людини, громадянська участь та правова держава, усвідомлювати значення активної громадянської участі у формуванні та розвитку демократичного суспільства, аналізувати виклики та загрози, що стоять перед демократією, такі як корупція, соціальні нерівності, екстремізм та інші..	Поточне опитування
5	<i>ТЕМА 5.</i> Толерантність: соціальний, економічний, культурний вимір.	Знати поняття толерантності, її ключові аспекти та значення у суспільному контексті, аналізувати соціальний аспект толерантності, взаємини між різними соціальними групами та рівні доступу до прав і можливостей. Розуміти, як	Групові завдання .

		<p>толерантність впливає на економічний розвиток, включаючи взаємодію різних економічних суб'єктів та створення сприятливого бізнес-середовища, аналізувати культурний вимір толерантності, розвивати навички міжособистісної та міжкультурної толерантності, вміння взаємодіяти та співпрацювати з представниками різних соціокультурних груп, виявляти толерантність у практичних ситуаціях, конфліктних ситуаціях та спілкуванні з різними людьми, усвідомлювати важливість толерантності для побудови гармонійного та різноманітного громадянського суспільства.</p>	
6	<p><i>ТЕМА 6.</i> Поняття інтеграції та глобалізації. Виклики глобалізаційних процесів.</p>	<p>Розуміти поняття інтеграції як процесу об'єднання різних елементів у єдину систему чи структуру, аналізувати глобалізаційні процеси, розглядаючи їхні впливи на економіку, культуру, політику та інші сфери життя, розуміти виклики, що виникають внаслідок глобалізаційних процесів, такі як нерівномірний розвиток, втрата культурної ідентичності та ін., виявляти та розв'язувати проблеми, що виникають внаслідок глобалізаційних та інтеграційних процесів, враховуючи різноманітні точки зору.</p>	Поточне опитування.
7	<p><i>ТЕМА 7.</i> Діалектика локального та глобального у процесах глобалізації.</p>	<p>Розуміти динаміку та взаємовідносини між локальними та глобальними факторами у різних сферах, таких як економіка, культура, політика та інші. Аналізувати динаміку та взаємовідносини між локальними та глобальними факторами у різних сферах, таких як економіка, культура, політика та інші, усвідомлювати протиріччя та конфлікти, які можуть виникнути у взаємодії локальних та глобальних інтересів.</p>	Контрольна робота.
8	<p><i>ТЕМА 8.</i> Культурні виміри глобалізації. Теорії гібридизації.</p>	<p>Розуміти вплив глобалізації на культуру та її виміри, такі як культурна ідентичність, мова, масова культура, аналізувати динаміку культурного обміну, розглядаючи взаємодію різних культур та їхній вплив на створення нових культурних форм, усвідомлювати роль медіа у глобалізації культури та їхній вплив на формування культурних стереотипів, вміти розрізняти поняття</p>	Оцінювання КПЗ, залік.

	культурної апропріації та визначати етичні аспекти взаємодії між культурами.	
--	--	--

Література

1. Актуальні завдання громадянської освіти в Україні [Електронний ресурс]. http://www.ipro.edu.te.ua/files/gromad_osvita/resursy/03_aktualni_zavdannja_grom_osvity.pdf
2. Асламова, Т., Бакка Т. Бортніков В. Громадянська освіта: теорія і методика навчання [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://www.civiced.org.ua/eng/docs/TTG_main.pdf
3. Бебик В.М. Сучасна глобалістика: провідні концепції і модерна практика : навчальний посібник. К.: Університет «Україна», 2006. 208 с.
4. Бойчук, М.А. Запровадження громадянської освіти в Україні як необхідна умова виховання демократії: <http://novyn.kpi.ua/2011-1/05-filos-Vojchuk.pdf>
5. Визначення і вимірювання демократії. За ред. Д. Бітема. / Пер. з англ. Львів: Літопис, 2005. 312 с.
6. Глобальні модерності; за ред. М. Фезерстоуна, С. Леша та Р. Робертсона; [пер. з англ. Т. Цимбал]. К.: Ніка-Центр, 2008. 400 с. Режим доступу: <http://1576.ua/books/7325>
7. Глобальні цілі ООН. UN General Assembly, Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, 21 October 2015, A/RES/70/1 / <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>
8. Грик М. А. Щодо співвідношення категорій "громадянське суспільство" та "громадськість" у державному управлінні. *Інвестиції: практика та досвід*. - 2010. - № 21. - С. 98- 101.
9. Державна програма інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2004-2007 роки. Київ. 2003.
10. Желіба О. В. Толерантність: соціальний, економічний, культурний вимір: навч.- метод. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2013. 44 с.
11. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності. Інформаційний збірник МОН України. 2000. №22.
12. Концепція громадянської освіти в Україні. Громадянська освіта: Книга для вчителя. Р.А. Арцишевський та ін. Львів: ТЕКА, 2002.
13. Култаєва М.Д. Соціологія глобалізації: Навчальний посібник. Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2008. 207 с
14. Мартен Д. Метаморфози світу: Соціологія глобалізації. Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2005. Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Marten_Dominik/Metamorfozy_svitu_Sotsioloziia_hlobalizatsii/
15. Філософія глобальних проблем сучасності: конспект лекцій. Харків: ХНАДУ, 2014. 174 с.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-15 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 40%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням смартфонів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Проблеми міжкультурної комунікації» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40%	30%
1. Усне опитування під час заняття (4 теми по 10 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 60 балів	1. Усне опитування під час заняття (4 теми по 10 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 60 балів	1. Активність участі в тренінгу – 20 балів. 2. Підготовка і захист КПЗ – 60 балів 3. Самостійна робота - 20 балів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом